

Avrupa'da Modüler ECVET Sistemi'nin Geliştirilmesi ve Test Edilmesi (MECVET) Projesi Avrupa ve Ortak Ülkelerde ECVET Analizi

***Candidate Volkan ATA¹
Sinem UCAL ÇEPNİ²***

Özet

Mesleki Eğitim ve Öğretimde Avrupa Kredi Sistemi (ECVET), mesleki eğitim ve öğretimde (MEÖ) hareketliliği ve karşılıklı güveni teşvik etmek amaçlı yeni bir Avrupa aracıdır. Avrupa Komisyonu ile işbirliği halinde üye devletler tarafından geliştirilmiş ve hatta geliştirilmeye devam etmektedir. ECVET Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi tarafından 2009 yılında benimsenmiş bir araçtır. Katılımcı ülkelerde ECVET'in benimsenme ve uygulama süreci gönüllülük esasına dayalı olup zorunluluk teşkil etmemektedir. Avrupa Komisyonu mevcut durumda bu aracın Avrupa çapında, Türkiye gibi katılımcı ülkeler ve tüm paydaş ülkelerde test edilmesini desteklemektedir. Bu makale, Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen bir Avrupa Birliği projesi olan “Avrupa'da Modüler ECVET Sistemi'nin Geliştirilmesi ve Test Edilmesi (MECVET)” aracılığı ile ortak ülkelerde (Türkiye, Almanya, Yunanistan, Bulgaristan ve Portekiz) mevcut ECVET sistemlerinin analiz edilmesi için hazırlanmıştır.

Anahtar kelimeler: ECVET, Avrupa Kredi Transfer Sistemi, Europass, Hareketlilik

Jell Sınıflandırması: Y20

¹ (Ph.D.) Volkan ATA, Institute of Social Sciences, Istanbul University, atavolkan@gmail.com

² Sinem UCAL ÇEPNİ, Institute of Social Sciences, Istanbul Aydın University, sucual@aydin.edu.tr

Development And Test Of Modular Ecvet System In Europe Project (MECVET)

Analysis of ECVET in Europa and partner countries

Abstract

The European Credit system for Vocational Education and Training (ECVET) is the new European tool to promote mobility and mutual trust in vocational education and training (VET). It is developed and even developing by Member States in cooperation with the European Commission, ECVET has been adopted by the European Parliament and the European Council in 2009. The adoption and implementation process of the ECVET in the participating countries is voluntarily not compulsory. Currently, the participating countries such as Turkey and the European Commission support a Europe-wide testing of this instrument to which all stakeholders have been invited to participate. This paper is aiming to analyse the existing ECVET systems in Partner Countries (Turkey, Germany, Greece, Bulgaria and Portugal) under the Development and Test of Modular ECVET System in Europe project-MECVET.

Keywords: *ECVET, European Credit System, Europass, Mobility*

Jell Classification: *Y20*

Giriş

ECVET, bir öğrenme ortamından diğerine ve/veya bir yeterlilikler sisteminden diğerine geçiş yapan bireylerin öğrenme çıktılarının aktarılmasını ve birikimini kolaylaştırmayı hedefleyen kullanışlı bir araçtır. Kredi puanları ile birlikte, aktarılabilir ve biriktirebilecek (bilgi, beceri ve yetkinlik) öğrenme çıktılarının birimleri açısından bir yeterliliğin tanımlanmasını sağlayan metodolojik bir yoldur (METGEM, 2011). ECVET'in gelişimi 2002 yılında Kopenhag Beyannamesi ile başlamış ve günümüze kadar (2014) mesleki eğitim ve öğretim (MEÖ)de bir kredi transfer sisteminin oluşturulmasını destekleyen Maastricht 2004, Helsinki 2006, Bordeaux 2008 ile devam etmektedir. Avrupa'da ECVET'in tarihsel sürecinde birçok adım atılmış ve ilerleme kaydedilmiştir. Ülkeler ECVET'i eğitim sistemlerine adapte etmeye çalışmaktadır. ECVET süreci 2002 yılından bugüne aşağıdaki gibi bir gelişim sürecine sahiptir:

- 2002 tarihli Avrupa Komisyonu tarafından Kopenhag Beyannamesinde Mesleki Eğitim ve Öğretimde bir kredi transferinin geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Takip eden yıllardan sonraki bildirimler (Maastricht 2004, Helsinki 2006, Bordeaux 2008) MEÖ ile ilgili bir kredi transfer sisteminin kurulması gerektiği belirtilmiştir. Aynı zamanda, çok sayıda sektör ve kuruluşun dahil olduğu, resmi makamlar tarafından onaylanmak üzere sunulabilecek ikna edici bir ECVET teklifinin oluşturulması amacıyla bir dizi ulusal ve Avrupa düzeyinde test ve danışmanlık faaliyetleri başlatılmıştır. ECVET ortaklıklarının gelişiminin desteklenmesi ve ECVET'in test edilmesinin ve denenmesinin teşvik edilmesi için, AB Komisyonu tarafından projelerde ECVET'in bir öncelik olması kararlaştırılmıştır. Sonuç olarak ECVET ile ilgili 11 pilot proje finanse edilmiştir.
- 18 Haziran 2009 tarihinde Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin "Mesleki Eğitim ve Öğretim ile ilgili Avrupa Kredi Sisteminin (ECVET) oluşturulmasına" dair teklifi ortak ECVET ilkelerini, ECVET in teknik önceliklerinin belirlenmesine ve üye ve aday ülkelerde ECVET'in uygulanması için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği belirtilmiştir.
- 2009 yılından itibaren, Avrupa'da ECVET'in MEÖ içerisinde tüm öğrenciler tarafından kullanılmasını mümkün kılacak koşulların oluşturulması için üye ve aday ülkeler teşvik edilmektedir. 2010 yılında, Avrupa Komisyonu, ECVET ile ilgili 8 pilot projenin daha finansmanını onaylamış ve bu projelerde ulusal uygulamalara ağırlık verilmiştir. Buna ek olarak, ECVET Leonardo da Vinci sektörel programının (2007-2013 yılları arasında Avrupa Komisyonu Hayatboyu Öğrenme Programını oluşturan dört sektör programından biri) önceliklerinden birisi haline gelmiştir.
- 2011 yılında, Hayatboyu Öğrenme Programının ulusal uygulamalarını yönetmekten sorumlu 14 Ulusal Ajans, Alman Ulusal Ajansı (NA BIBB) liderliğinde ECVET ile ilgili destekleyici dokümanların hazırlanması ilgili çalışmalar yürütmüşlerdir. NetECVET (<http://netecvet.com/>) olarak bilinen bu ulusal ajanslar ağı

ECVET Toolkiti (ECVET faydalı doküman ve araçlar) kullanıcıların hizmetine sunmuşlardır (ECVET Toolkit).

- 2014 yılında, AB Konseyi ve Parlamentosu, ECVET ile ilgili üye devletler ve Avrupa Komisyonunun, 2009 yılından itibaren gösterdikleri performansları raporlaştırarak sunmalarını talep etmişlerdir.

Ortak Ülkelerde ECVET

Türkiye

ECVET sistemi, Avrupa'da bireylerin edindiği tüm bilgi ve becerilerin belgelendirilmesine ve geçerli kılınmasına dayalı bir sistemdir. Türkiye, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ)'den 8 referans seviyesini benimsemiş ve kendi Ulusal Yeterlilik Çerçevesi'ne (UYÇ) adaptasyonunu gerçekleştirmiştir. Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK)'nin MTE sistemi ile istihdam arasındaki ilişkiyi güçlendirmek amacıyla büyük öneme sahip iki ana sorumluluğu bulunmaktadır: İlk olarak, iş piyasasının ihtiyaç duyduğu yetkinliklere dayanarak mesleki standartların (MS) geliştirilmesi beklenmektedir. Bu süreç Türkiye'de devam etmektedir ve birçok sektörde meslek standartları oluşturulmuştur ve oluşturulmaya devam edilmektedir. Yayınlanmış tüm Meslek Standartları MYK'nın web sitesi <http://www.myk.gov.tr> 'nde bulunabilir. Bu Meslek Standartları ülkedeki tüm eğitim kurumları tarafından kullanılacak eğitim standartlarının gelişimini şekillendirmeye başlamıştır.

Türkiye'de 2005 yılından itibaren ECVET ile ilgili aşağıdaki gelişmeler kaydedilmiştir:

- 2006 yılında Türkiye'de işleyen bir UYÇ'ye yönelik önemli bir kilometre taşı olan MYK kurulmuştur. MYK, AB fonlu bir MEÖ projesi üzerine Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Yüksek Öğretim Konseyi (YÖK) ve ilgili paydaşlar, sosyal ortaklar ile birlikte iki yıllık yoğun bir çalışma sonucunda kurulmuştur. MYK, Türkiye'de UYÇ ile ilgili Ulusal Koordinasyon Noktası olarak hareket etmektedir ve yeterlilik seviyelerinin UYÇ'den Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine (AYÇ) aktarılmasından en üst düzeyde sorumlu kurumdur.

- Sonrasında MEB tarafından ECVET üzerine, paydaşların görüşlerini yansıtan ülke raporu hazırlanmıştır. Türkiye’de özel bir ECVET yaklaşımı müzakere edilmiş ve bu yaklaşım AB üye devletlerinin uygulamalarından edinilen tecrübelerle dayandırılmıştır. Bir eylem planı geliştirilmiş ve Türkiye ile ilgili bir ECVET müzakere dokümanı hazırlanmıştır.
- Bu eylem planına uygun olarak, ECVET ile ilgili farklı aktörlerin katılımı ile odak grup toplantıları düzenlenmiş ve MEÖ müfredatında kredilendirmeyi benimseyen bir yaklaşım

üzerinde anlaşmaya varılmıştır. Bunu takiben, bilgi birikimi, beceriler ve yetkinliklere dayalı tüm öğrenme çıktılarının kredi puanları ile eşleştirilmesi için ulusal bir kredi transferi sisteminin geliştirilmesi için çalışmalar başlatılmıştır.

- Türkiye’de hayatboyu öğrenme kapsamında bir ECVET sistemi geliştirilmesinin gerekliliği yetkili kurumlarca belirtilmiştir. Ankara’da 28 Mart 2007 tarihli ECVET ile ilgili uluslararası bir toplantıda bu niyet açıkça belirtilmiştir.
- MYK, Türkiye’de AYÇ Ulusal Koordinasyon Noktası olarak hareket etmekte ve yeterlilik seviyelerinin UYÇ’dan Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine (AYÇ) aktarılmasından en üst düzeyde sorumludur. Türkiye’de uygun referans seviyesinin bulunması için birçok çalıştay ve toplantı yapılmıştır. İlk ve en önemli toplantı Türkiye’den birçok paydaşın ve AB’den birçok uzmanın katılımı ile Kastamonu’da gerçekleştirilmiştir.
- Türkiye geliştirilecek Ulusal Yeterlilik Çerçevesi (UYÇ) ile ilgili AYÇ’den 8 referans seviyesinin kullanılmasını benimsenmiştir. Bu sistem kabul edilen mesleki standartlarının bu seviyelere uygun bir şekilde belgelendirilmesine dayanmaktadır.
- MYK, Mesleki Standartların (MS) geliştirilmesi için lider kurum olarak gönüllü mesleki kuruluşları akredite etmektedir. Akredite olan kuruluşlar MS’lerini geliştirmekte olup, bu durum devam etmekte olan bir süreçtir.

- Bu MS'ları ve Ulusal Yeterlilikler ülkedeki tüm eğitim kurumları tarafından kullanılacak ve eğitim standartlarının gelişimini şekillendirecektir.
- MYK ayrıca tüm bireyler tarafından kazanılan öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi ve onaylanması ile ilgili önemli sorumluluklara sahiptir. VOC-TEST Merkezleri projesi ile akredite edilmiş test merkezlerinin oluşturulma süreci devam etmektedir. Bu merkezler tarafından öğrenme çıktıları ile ilgili 5568 sertifika düzenlenmiştir.
- VOC-TEST Merkezleri Mesleki Standart Geliştirme, Mesleki Bilgi Birikimi ve Beceriler Test ve Belgeleme Merkezleri projesinin birinci dönem projeleri tamamlanmıştır.
- ECVET Ulusal Ekibi 2013 yılında Türk Ulusal Ajansı tarafından oluşturulmuştur.

Bulgaristan

Avrupa'da diğer üye ülkelerde olduğu gibi Bulgaristan'da da ECVET sisteminin oluşturulması ve uygulanması süreci, her mesleki eğitim ve öğretim alanı ile ilgili müfredatların, öğrenme çıktıları (LO)na göre düzenlenen modüler eğitim programlarının ve MEÖ standartlarının iyileştirilmesi ile başlamıştır. NAVET (Bulgaristan Ulusal Mesleki Eğitim ve Öğretim Kurumu); tüm AB araçlarının (AYÇ, ECVET, AKTS, EQARF, Europass) uygulanması, mevcut MEÖ sisteminin rehabilitasyonu ve bireylerin uluslararası hareketliliğinin güçlendirilmesi ve ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde tüm ilgili paydaşlar arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi amacını taşıyan ulusal bir koordinasyon noktası olarak görevlendirilmiştir. Bulgaristan'da CREDCHEM, Pile up, Be-Twin, Food ECVET, Foodrinks, Therm gibi ECVET'in uygulanmasıyla ilgili projeler bulunmaktadır. Buna ek olarak, MEÖ sistemin ECVET'e uygun bir hale getirilmesi ve yeterliliklerin güncellenmesi 2010 yılında taahhüt edilmiştir. Şu anda AYÇ, ECVET, EQAVET ile ilgili 20 Mesleki Standartının oluşturulması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. ECVET'e uyumlu örgün, yaygın ve resmi olmayan eğitim ortamları aracılığıyla elde edilen bilgi, beceri ve yetkinliklerin geçerli kılınması ile ilgili bir öneri ile Mart 2014 tarihinde Bulgaristan Parlamentosuna müzakere edilmek üzere sunulmuştur.

NAVET yönetim kurulu, 2009 yılında Avrupa Parlamentosu ve Konseyi tarafından önerilerin uygulanması ve ECVET sisteminin benimsenmesi için Devlet Eğitim Reformlarında (SER) değişiklikler teklif etmek için bir grup oluşturmuştur. 2011 yılında, bu kapsamda “İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi” projesi başlatılmıştır. Ulusal Mesleki Eğitim ve Öğretim Kurumu (NAVET) Haziran 2012 tarihinde ulusal koordinasyon noktasını (NCP) tayin etmiştir. Ayrıca NAVET, farklı meslekler için öğrenme çıktılarının birimlerini geliştirmeyi hedefleyen AB fonlu projelere katılmıştır. GIZ projesinde, sistem programcısı, elektrikçi, gaz teknisyeni, fırıncı, aşçı yeterlilikleri için öğrenme çıktılarının birimleri hazırlanmıştır. Her birimde, MS’lerinin tanımı, bilgi, beceri ve yetkinlikler açısından yapılmıştır. Bu proje ayrıca öğretmenlerin, öğrenme çıktılarının yazarlarının eğitimini, 3 yeterlilik için modüler eğitim paketlerinin tasarımını ve eğitim programlarının hazırlanmasını içermektedir.

Almanya

Mesleki Teknik Eğitim - MTE (DECVET) için bir Kredi Sisteminin geliştirilmesi 2007 yılında Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı tarafından oluşturulmuş, ulusal mevzuat ve uygulama kapsamında öğrenme çıktılarının tanımlanması, onaylanması ve geçerli kılınması için kredi transfer yöntemlerin geliştirilmesini amaçlayan 10 pilot proje uygulanmıştır. Ulusal Hayatboyu Öğrenme Kurumları bir ulusal idare komitesi oluşturmuştur. Bu komitede Bakanlıklar, sosyal ortaklar, odalar (şemsiye örgütler aracılığıyla), Lander, ulusal LLL kurumu ve sendikalar dahildir. Almanya’da, diğer ülkelerde olduğu gibi, ECVET’in mevzuata girişi AYÇ’ye uygun UYÇ’sinin gelişimini beraberinde getirmiştir. Almanya’da henüz UYÇ’leri ve kredi sistemlerini birbirine bağlayacak bir sistem bulunmamakta ve buna karşılık AYÇ’ye atıfta bulunan ulusal yeterlilikler çerçeveleri ise tamamlanmıştır. Bununla birlikte, Alman sistemi zaten ECVET’e uyumlu olduğundan yönetmeliklerde hiçbir değişiklik yapılmamıştır. Almanya’da seminerler ve çalıştaylar BIBB, ulusal kurum ve ECVET ulusal koordinasyon noktası tarafından organize edilmektedir. Yeterlilik modülleri (Qualifizierungs- und Ausbildungsbausteine) gençlerin eğitime girişini daha kolay hale getirmekte ve yükseköğretime girerken de kullanılabilirlerdir. Almanya ECVET’in pilot uygulanması için DECVET adı altında bir programın uygulanmasına karar vermiştir. DECVET programı kapsamında Almanya’da ECVET ile ilgili 10 pilot proje 2012 yılında tamamlanmıştır.

DECVET programı kapsamında ECVET ile ilgili birtakım teknik bileşenler test edilmiştir: birimler, krediler, ortaklıklar; değerlendirme; öğrenme çıktılarını tanıma amaçlı prosedürler; ve dokümantasyon yöntemleri bunlardan bazılarıdır. Eğitim ve öğretim sağlayıcıları esas olarak ECVET'in test edilmesi ile ilgilenmektedir. Buna karşılık ticaret ve sanayi odaları ise ECVET ile çok düşük seviyede ilgilenmektedir. ECVET'in uygulanması üzerine bir politika kararının ne zaman alınacağı henüz belirsizdir. Birçok paydaş ECVET ve Alman MEÖ sisteminin tamamen uyumlu olmadığına inandıkları için ECVET'e kuşkuyla bakmaktadır. Eğitim programlarının ve yeterliliklerinin birleştirilmesine/ modüle edilmesine karşı gelinmektedir. Paydaşlar ECVET'in katma değeri ve özellikle diğer öğrenme bağlamlarında elde edilen öğrenme çıktılarının tanınması konusunda ikna edilmelidir. ECVET'in geliştirilmesi ile ilgili birçok pratik sorun bulunmaktadır. DECVET programı bazı yanıtlar getirebilmiştir. Ancak daha çok pilot projenin uygulanması gerekmektedir.

Portekiz

Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin onayı doğrultusunda, ECVET halen Portekiz'de uygulama sürecindedir. Portekiz Avrupa ECVET trendini yakından takip etmiş ve yeterlilik sistemleri, ulusal yeterlilikler çerçevelerinin uygulanması ve öğrenim çıktılarına dayalı yaklaşımı benimsemiştir. Öğrenme çıktılarının tanımlanması ve değerlendirilmesi ile ilgili bir konsensüs bulunmamasına rağmen, AYÇ gibi bu anlamda geliştirilen tüm araçlar ve gereçler bu yaklaşıma dayandırılmıştır. ECVET'in uygulanması için, yeterlilikler açıkça tanımlanmalı ve öğrenim çıktıları birimleri uygun bir şekilde hazırlanmalı ve iş piyasasının ihtiyaçları dikkate alınmalıdır. Bu amaçla, ilk adım olarak MEÖ sürecindeki tüm aktörlerde ECVET'in uygulanması teşvik edilmelidir. Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi (UYÇ)¹ her yeterlilik için öğrenim çıktılarına dayalı öğrenim birimlerini tanımlamıştır. Portekiz'deki ECVET sistemi örgün, yaygın ve resmi olmayan öğrenim ortamlarında daha önceden edinilen bilgi, beceri ve yeterliliklerin kabulü ile bağlantılıdır.

18 Haziran 2009 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin Önerisi², MEÖ'de Avrupa'da öğrenci ve öğrencilerin hareketliliğini ve ECVET'in

¹ Detaylı bilgi için; <http://www.catalogo.anqep.gov.pt/Home/CNQ/>

² Official Journal of the European Union, Recommendation of The European Parliament And Of The Council of 18 June 2009 on the establishment of a European Quality Assurance Reference Framework for Vocational

daha iyi tanınmasını ve uygulanmasını sağlamak için kademeli olarak önlemler ve pilot projelerin geliştirilmesini teşvik etmektedir. MEÖ'deki bazı aktörler ISQ gibi ana paydaşlar ve ulusal kurumlar ECVET'in uygulaması için yeni katkılar sağlamaktadır. Bu katkılar, mevzuat ile ilgili bir misyonu olmadığı için herhangi bir yasal yükümlülük olmaksızın gönüllü ve kademeli olarak geliştirilmeli ve uygulanmalıdır. Portekiz'de ECVET sistemi uygulaması için, yeterlilikler ile ilgili ulusal veya bölgesel mevzuat ve/veya mevcut sektörel kurallar dikkate alınmalıdır. ECVET önerilere ve tavsiyelere açık kapsamlı bir danışmanlık sürecine bağlı geniş bir konsensusa dayanırsa gerçekleştirilebilir. Öğrenim çıktıları birimlerinin yapısı ve ECVET kredilerinin verilmesi ile ilgili metodolojik bir rehber hazırlanmaktadır.

ECVET'in Portekiz'de gelişimi, Öğrenim çıktılarının Birimlerine dayalı yeterliliklerin geliştirilmesi ve test edilmesine dayanan ulusal ve AB bazlı pilot projeler ile gerçekleşmektedir. Bu anlamda, ECVET, ECVET başlığının derinleştiği, aktarıldığı ve iyileştirildiği Avrupa ortaklıkları aracılığıyla dereceli olarak uygulanmaktadır. ECVET'in Portekiz'de uygulanması, farklı kuruluşların işbirliği ile gerçekleşmektedir.

Portekiz'deki yer alan ECVET aktörleri şöyledir:

- Ulusal Yeterlilik ve Mesleki Eğitim ve Öğretim Kurumu (ANQEP)³,
- Ulusal İstihdam ve İş İlişkileri Kurumları (DGERT) gibi eğitim ve öğretim sistemleri için düzenleyici bir görevi olan kamu ve özel kuruluşlar⁴
- Kamusal MEÖ makamları, akreditasyon, belgelendirme veya yeterlilik kurumları, onaylamadan sorumlu kurumlar;
- Mesleki eğitim enstitüleri ağları, MEÖ merkezleri, şirketler arası eğitim merkezleri vb. gibi MEÖ sağlayan kamu veya özel kuruluşlar.

Yunanistan

Yunanistan'da ECVET'in uygulanması ile ilgili mevzuat çerçevesinin oluşturulması ve öğrenim çıktılarına dayanan yeterliliklerin tanımlanması ve bir dizi kurumsal prosedürün başlatılması gerekmektedir.

³ Detay; www.anqep.gov.pt/default.aspx

⁴ Detay; <http://certifica.dgert.msess.pt/>

Ekim 2011'de Ulusal ECVET Uzman Ekipleri" programı kapsamında öneriler geliştirilmiş ve bu öneriler ile ilgili Avrupa Komisyonunun çağrısı sonrasında, Yunan Ulusal Hayatboyu Öğrenme Programı Kurumu çalışmaları koordine etmektedir.

Yunanistan'da ulusal ECVET, AYÇ ve EQAVET noktaları aynı kuruma bağlıdır. 3879/2010 sayılı Kanun, ECVET uygulamasını, hareketliliği ve nüfuz edebilirliğini destekleyen bir araçtır.

Yunanistan'da, E.O.P.P.E.P'nin ana görevi Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine uyumlu olacak Ulusal Yeterlilikler Çerçevesinin uygulanması (Kanun 3879/2010) 'dır.

EOPPEP ayrıca ulusal yeterliliklerin ve mesleki rehberliğin belgelendirilmesinden sorumludur. EOPPEP Eğitim ve Din İşleri Bakanlığının gözetimi altında faaliyet göstermektedir. EOPPEP Yunanistan'da Avrupa Kredi Transferi Sistemi (ECVET) ulusal irtibat noktası olarak tanımlanmıştır.

Kurum faaliyeti kapsamında, hem ulusal hem de bölgesel düzeyde tüm paydaşlar ile işbirliği halinde, EOPPEP ECVET'in uygulanması ile ilgili bir veya daha fazla işleyle ilgilenmektedir. Öğrenme çıktıları için bir belgelendirme sisteminin geliştirilmesiyle ilgili mevzuat çerçevesinin oluşturulması, yeterliliklerin tanınması ve belgelenmesi ile ilgili standart ve araçların geliştirilmesine odaklanmaktadır.

Yunanistan'da ECVET'in gelişim süreci dört aşamadan oluşmaktadır: (HQF Uygulama adımları, 2013):

1. Planlama, danışmanlık ve kanuni düzenlemeler
2. UYÇ düzenine hazırlık
3. UYÇ'nin oluşturulması
4. UYÇ'nin AYÇ seviyelerine göre düzenlenmesi

30 Mayıs 2013 tarihinden 30 Ocak 2014 tarihine kadar, Yunan eğitim sistemine ait tüm yeterlilik çeşitleri analiz edilmiş ve AYÇ'ye dönüştürülmeleri tamamlanmıştır.

İsviçre

İsviçre'nin sektörel profillerinin Avrupa'dakilerle kademeli olarak uyumlulaştırılması ihtiyacı ile ilgili bir ECVET konsepti bulunmaktadır. Buna karşılık, ECVET sistemi henüz İsviçre'de uygulanmamaktadır. Federal Mesleki Eğitim ve Teknoloji Ofisi (OPET), ECVET ile ilgili tüm gelişmeleri gözlemlemekte ve şu anda bir ECVET koordinasyon noktası oluşturmaktadır. OPET resmen ECVET'i İsviçre açısından bir öncelik olarak görmese de, ECVET'i kendi sistemine uyumlaştırma eğilimindedir ve UYÇ yakında İsviçre için de önemli ve kullanışlı araçlar haline gelebilir. İsviçre'de gençlerin üçte ikisi sağlam bir MEÖ zeminde yararlanmaktadır. MEÖ, hayatboyu öğrenme için temel oluşturmaktadır. İsviçre halen ECVET'i tam olarak uygulayamamıştır. Ortak olarak İsviçreli paydaşların dahil olduğu bazı pilot projeler yürütülmekte olup, diğer projeler (Leonardo da Vinci, TOI, Erasmus+) şu anda gelişme aşamasındadır.

Eğitim ve öğretim sağlayıcıları ve profesyonel örgütler ECVET ile ilgili öğrenme çıktılarına, ortaklıklara, yenilik transferine, yenilik geliştirmeye ve bilgi paylaşım ağlarına odaklanmışlar ve hareketlilik bağlamında ECVET'i test etmektedirler. Bununla birlikte, ECVET gelişimi konusunda çok az bir farkındalık bulunmakta, profesyonel örgütlerden ECVET'in uygulanması ile ilgili bir baskı bulunmamaktadır; sadece bazıları hareketlilik projelerine dahil olmuşlardır. Profesyonel örgütler arasındaki bilgi ve destek eksikliği a) düşük MEÖ hareketliliği seviyesinden; ve b) UYÇ gelişimine verilen politika önceliğinden kaynaklanmaktadır. Ulusal ECVET uzmanları ekibi, gelecek ihtiyaçları tanımlamak için ve ECVET'te kayda değer ilerlemelerin sağlanabilmesine yönelik bir öneri hazırlamaktadır (CEDEFOP, 2013).

Ecvet'in Uygulanması İçin Gerekli Koşullar

ECVET; üye devletleri gerekli koşulları yaratmaya ve benimsemeye davet etmektedir. Böylelikle 2012 yılı itibariyle- ulusal mevzuat ve uygulamalara göre denemeler ve testler gerçekleştirilmektedir. Tüm AYÇ seviyelerinde MEÖ yeterliliklerinin kademeli olarak uygulanması ve bireylerin örgün, yaygın ve resmi olmayan ortamlardaki edinimlerinin tanınması ve öğrenme çıktılarının farklı MEÖ sistemlerine aktarılabilmesi sağlanmalıdır. (Avrupa Parlamentosu ve Konseyi, 2009). ECVET ve kredi transferi, tüm yeterlilik seviyelerinde Avrupa mesleki eğitim ve öğretiminin

bir parçası olacaktır(CEDEFOP 2013). ECVET'in uygulanmasının başarısı, ECVET'in teşvik edilmesi ve yeterliliklerin tasarlanmasına bağlıdır (CEDEFOP, 2012) Üye devletler ECVET'in uygulanması için gerekli strateji veya yaklaşımları geliştirmelidir. ECVET'in uygulamasını etkileyebilecek on beş koşul aşağıda belirtilmektedir:

1. Gereksinimler ve amaçlar
2. ECVET katma değeri
3. Taahhüt bildirme
4. İletişim ve bilgilendirme
5. İlgi ve destek
6. Mevzuat ve düzenleyici çerçeve
7. MEÖ paydaşlarının sürece katılımı
8. Kaynakların tahsisi
9. Ulusal yeterlilikler çerçevelerinin hazırlanması
10. Öğrenme çıktıları yaklaşımının benimsenmesi
11. Öğrenme çıktıları birimlerinin hazırlanması
12. Öğrenme çıktılarının oluşturulması/ değerlendirilmesi
13. Öğrenme çıktılarının tanınması ve geçerli kılınması
14. Hareketlilik sözleşmeleri
15. Hareketlilik için Avrupa şablonlarının hazırlanması ve uygulanması

ECVET'in uygulanması için amaçların belirlenmesi ve hareketlilik öncesi dokümanların hazırlanması gerekmektedir. Hazırlıklar tüm paydaşlar dikkate alınarak yerine getirilmelidir. (Uygulayıcılar politika belirleyiciler ve karar alıcılar, sosyal ortaklar, araştırmacılar, işletmeler, sektörel örgütler vb.) (CEDEFOP, 2013).

ECVET'in uygulanmasında, şeffaflık, ortak yeterlilikler anlayışının sağlanması, ulusal yeterlilikler çerçevesinin geliştirilmesi ve öğrenme çıktıları yaklaşımı oluşturulmalıdır. ECVET'in uygulanmasında aynı zamanda öğrenme çıktılarının transfer edilebilmesi ve geçerli kılınması için gerekli hazırlıkların tamamlanması gerekmektedir. (CEDEFOP, 2012).

EQF & ECVET

2000 yılında, Lizbon Stratejisi ile, üye ülkelerin ekonomileri ile ilgili bir eylem ve gelişim planı kararlaştırılmıştır. Bu planın amacı AB'yi "iyi sosyal uyum ile sürdürülebilir ekonomik büyümeyi gerçekleştirebilen

dünyadaki en rekabetçi ve dinamik bilgi birikimine dayalı bir ekonomi” haline getirmektir. Avrupa Birliği üye devletlerde kıyaslanabilir yeterliliklere sahip olmak amacıyla, yeterliliklerin değerlendirilmesine yönelik ortak bir çerçeve fikri geliştirilmiştir. Bunun amacı yeterliliklerin şeffaflığı aracılığıyla, Avrupa vatandaşlarının hareketliliğini iyileştirmek ve Avrupa iş piyasasındaki arz ve talebin gerekliliklerini karşılamaya katkıda bulunmaktır (Avrupa Parlamento Konseyi, 2008) . Bu çerçeve mesleki eğitimi ve aynı zamanda yükseköğretimi kapsamakta olup, tüm yeterliliklere atıfta bulunmaktadır. Yeterliliklerin karşılaştırılması öğrenme çıktılarının (LO) yaklaşımına dayanmaktadır. Bu çıktılar sekiz referans seviyesi ile tanımlanmakta ve yaygın ve aynı zamanda resmi olmayan becerileri dikkate almaktadır. Sekiz farklı seviye, “yetkinlikler” ile birlikte tanımlanmaktadır. AYÇ’de farklı ulusal yeterlilikleri sınıflandırmak amacıyla Ulusal Yeterlilikler Çerçevesinin (UYÇ) gelişimi ve tanıtımı önerilmiştir. Her ülke kendi Ulusal Yeterlilik Çerçevesini (UYÇ) geliştirmiştir. Avrupa Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kredi Transfer Sisteminin (ECVET) amacı, öğrenme birimlerinin değerlendirilmesi, tanınması ve birikimi sürecinin geliştirilmesi aracılığıyla hareketliliğin iyileştirilmesidir. Bu yaklaşım ve aynı zamanda AYÇ’ye, hem ECVET’in hem de AYÇ’nin ana parçası olan öğrenme çıktılarına odaklanmıştır. Öğrenci veya öğrencinin ne bildiği, ne anladığı ve neyi yapabileceği, öğrenme süreci tamamlandıktan sonra tanımlanmaktadır. AYÇ’den farklı olarak, ECVET öğrenme birimlerini de kapsamaktadır.

ECVET’in Katma Değeri

ECVET’in katma değeri 2009 yılı sonrasına Avrupa’da ulusal, bölgesel veya yerel MEÖ reformları ve değişiklikleri ile tespit edilebilir. Ayrıca ECVET, okuldan terk, eğitim ve öğretime erişim sağlama veya göçmen grupların eğitim ve öğretim ile entegrasyonunu sağlama gibi MEÖ sistemlerinin karşılaştığı belli zorluklar ile mücadelede kayda değer bir katkı sağlamaktadır. Öğrenme çıktılarının hazırlanması ile ilgili ulusal reformlar gerçekleşmektedir. Birçok Avrupa üye devleti kredi sistemlerinin ortaya konulması amacı ile eğitim ve öğretim sistemlerinin analizini yapmaktadır. Bazı durumlarda ECVET uygulamasının uzun ve kısa vadelerde bir maliyet/ fayda analizini, bir etki analizini veya bir SWOT(güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler) analizini içeren bu çalışma, ECVET’in katma değerini göstermek için kullanılabilir. Böylesi bir çalışma için yeterli insan ve finansal kaynağa ihtiyaç duyulmaktadır.

Sonuç

ECVET'in gelişimi 2002 yılında, MEÖ ile ilgili bir kredi sistemine olan ihtiyacın altını çizen Kopenhag Sürecinden sonra başlamıştır. Sistem üye devletler ve sosyal ortaklar tarafından Avrupa Komisyonu ile işbirliği halinde geliştirilmiştir ve 2009 yılında Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin önerisi ile benimsenmiştir. ECVET'in uygulanması gönüllülük esasına dayanan bir süreçtir. ECVET'in uygulanabilmesi konusunda üye ülkelerin hazırlıkları devam etmekte, birçok ülke gerekli koşulları oluşturmada ilerleme kaydetmiştir. Bununla birlikte, ECVET ilkelerinin kabulü ve uygulanması ile ilgili bir benimseme olmasına rağmen tam ve sistematik bir uygulama halen birçok üye devlet için uzaktır. ECVET'i vurgulayan ilkelerin anlaşılması, benimsenmesi ve uygulanmasının yanısıra, modüler eğitim sistemlerinin üye ve aday ülkelerde pilot çalışmalar ile denenmesi ve öğrenme çıktılarının hazırlanması konusunda tüm Avrupa'da çalışmalar devam etmektedir.

Bu durum ayrıca, öğrenme çıktılarının tanınmasını ve transfer edilebilmesini kolaylaştıracaktır. ECVET sisteminin üye ve aday ülkelerde uygulanmasında AYÇ ile uyumlu UYÇ'lerin oluşturulmasına öncelik verilmektedir. UYÇ'lerin oluşturulması, öğrenme çıktıları açısından yeterliliklerin tanımlanması aracılığıyla ECVET için zeminin hazırlanmaktadır. Öğrenme çıktıları ile birlikte krediler ve/veya birimler sistemi oluşturulmaktadır. Bu makale, ülkelerin giderek artan bir şekilde ECVET reformlarını gerçekleştirdiklerini, öğrenme seviyelerine göre öğrenme çıktılarının hazırladıklarını ve aynı zamanda paydaşların sürece etkin bir şekilde dahil olduklarını teyit etmektedir. ECVET'in tüm Avrupa ülkelerinde uygulanmasının teşvik edilmesi ve ülkelerin birlikte pilot projeler gerçekleştirmeleri önemlidir. AKTS'nin uygulanmasındaki başarı ECVET'in önümüzdeki yıllarda Avrupa'da daha etkin bir şekilde uygulanabileceğini göstermektedir. Pilot projelerin değerlendirilmesi ve bu projelerin daha sonraki aşamalarının da projelendirilmesi ECVET'in başarılı uygulamalarının ortaya çıkarılmasında ve bu uygulamaların Avrupa'da farklı sektörlerde de uygulanabileceğini göstermesi açısından önemlidir. Tüm meslek grupları için hazırlanan öğrenme çıktılarının transferinin mümkün olabilmesi için ilgili otoritelerin ve iş dünyasının sürece aktif katılımları sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- [1] ECVET Country Reports, (2011), Prepared by METGEM
- [2] <http://www.ecvet-toolkit.eu/site/introduction/ecvethistoryandtimeline>
- [3] <http://www.catalogo.anqep.gov.pt/Home/CNQ/>
- [4] Journal of the European Union (2009), Recommendation of The European Parliament And Of The Council
- [5] National Agency for Qualification and Vocational Education and Training (ANQEP) - <http://www.anqep.gov.pt/default.aspx>
- [6] National Body for the Employment and Labor Relations
<http://certifica.dgert.msess.pt/>
- [7] CEDEFOP (2013), Monitoring ECVET implementation Strategies in Europa, Working Paper 22, 108.
- [8] CEDEFOP (2012) Necessary Conditions for ECVET Implementation
- [9] *European Parliament Council (2008): Recommendation of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning, Official Journal of the European Union.*